

Up4Diversity

Bemyndigelse af unge og
ungdomsarbejdere til at blive
aktive medspillere i
forebyggelsen af vold mod
LGBTIQ+-personer i den
digitale æra

Dette *uddannelsesdokument* blev finansieret af Den Europæiske Unions program for rettigheder, ligestilling og medborgerskab (2014-2020)

REC-RDIS-DISC-AG-2019

aftale nr. 881918 – UP4Diversity.

Modul 3.

Introduktion: Interventioner fra tilskuere og fremmede

“A student is being bullied or victimized when he or she is exposed, repeatedly and over time, to negative actions on the part of one or more other students” (Olweus, 1995).

“Bullying is aggressive goal-directed behavior that harms another individual within the context of a power imbalance” (Volk, Dane & Marini, 2014).

Mobning er ikke et nyere fænomen: Uanset om det er mobning i skolen, klasseværelset eller på legepladsen, har mobning været et vedvarende socialt problem med forskellige og langsigtede konsekvenser¹. Samfundsvidenskabelig forskning i mobning blev mere målrettet i 1990'erne og fokuserede på udbredelsen af mobning i undervisnings-sammenhænge, de negative konsekvenser for mobningsofre samt skolens rolle i forhold til dette problem². Denne forskning har afsløret, at mobning ikke er uundgåelig og anerkender institutionernes og institutionskulturens rolle i at forebygge og bekæmpe ofring af elever. Desuden er der en stigende erkendelse af, at homofobisk mobning og chikane af LGBTIQ+-individer er en betydelig del af dette fænomen³.

På EU-plan har der også været sammenlignende forskning, der kortlagde udbredelsen af mobning. I 2020 FRA-rapporten (Fundamental Rights Agency) står det eksplicit,

at sammenligning mellem undersøgelsesresultaterne fra 2012 og 2019 viser, at LGBTIQ+-individer fortsat oplever konstante og daglige krænkelser af deres menneskerettigheder⁴. Rapporten bemærker også, at der ikke var nok indikationer på, at der blev opnået tilstrækkelige fremskridt i beskyttelsen af LGBTIQ+-samfundet, selvom rapporten advarer om, at EU-gennemsnittet ikke afspejler vigtige forskelle mellem medlemslandene.

25

¹ Olweus, D. (1995). Mobning eller kammeratmisbrug i skolen: Fakta og intervention. Aktuelle retninger i psykologisk videnskab, 4(6), 196-200.

Volk, AA, Dane, AV, & Marini, ZA (2014). Hvad er mobning? En teoretisk omdefinering. *Developmental Review*, 34(4), 327-343.

² Olweus, D. (1994). Mobning i skolen. I *Aggressiv adfærd* (s. 97-130). Springer, Boston, MA. Doi: 10.1007/978-1-4757-9116-7_5

Rigby, K. (2002). Nye perspektiver på mobning. Jessica Kingsley Publishers.

Sharp, S., & Smith, P. (2002). *Skolemobning: Indsigt og perspektiver*. Routledge.

Juvonen, J., & Graham, S. (2014). Mobning i skoler: Mobbernes magt og ofrenes situation. *Årlig gennemgang af psykologi*, 65, 159-185. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-010213-115030>

³ Kosciw, JG, Palmer, NA, Kull, RM, & Greytak, EA (2013). Effekten af negativt skoleklima på akademiske resultater for LGBT-unge og den rolle, som skolestøtter spiller. *Journal of School Violence*, 12(1), 45-63. doi.org/10.1080/15388220.2012.732546

Olsen, EOM, Kann, L., Vivolo-Kantor, A., Kinchen, S., & McManus, T. (2014). Skolevold og mobning blandt seksuelle minoritetsgymnasier, 2009-2011. *Journal of Adolescent Health*, 55(3), 432-438. doi.org/10.1016/j.jadohealth.2014.03.002

⁴ FRA, Fundamental Rights Agency (2020). Der er lang vej for LGBTI-ligestilling. https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2020-lgbti-equality-1_en.pdf

En positiv indikation af litteraturen er, at **unge mennesker kan trænes til at blive allierede af LGBTQ+-samfundet og gribe ind i situationer med chikane og vold**⁵. Mere specifikt ertræne unge mennesker til at blive "opstandere" mod LGBTQ+-vold et vigtigt skridt i at reducere fænomenet mobning. Dette er en ny terminologi, som har til formål at omgå forvirringen mellem "tilskuer" og "aktiv tilskuer", da aktive tilskuere kan bidrage til at fortsætte mobbeadfærd. Udtrykket "opstander" angiver personer, der griber ind for at afbryde de aggressive handlinger eller for at støtte offeret. Eksisterende litteratur viser, at der er forskellige måder, man kan være en opstander på, baseret på deres motivation, niveau af moralsk ræsonnement og opfattelse af self-efficacy⁶.

Dette modul fokuserer på de forskellige typer af opstander-interventioner for at forhindre eller afbryde voldelige handlinger mod LGBTQI+ unge. Hovedpillerne i modulet er: 1) forskellige roller i mobbesituationer; 2) måder at transformere og tilskynde tilskuere til at blive opstående; og 3) en diskussion om de vigtige elementer i at fremme opstanders adfærd.

Forskellige roller i en mobningssituation

At forstå gruppedynamikken i, hvordan mobning fungerer, er det første skridt til at overvinde den. En vigtig dimension af mobning er, at den foregår i offentligheden. I modsætning til andre handlinger af social overtrædelse (tyveri, skade på ejendom osv.) virker mobning på grund af tilstedeværelsen af vidner. Forskning har vist, at mobbere er bevidste i deres valg af indstilling for at maksimere antallet af mennesker, der observerer deres handlinger. Alene tilstedeværelsen af tilstedeværende opmuntrer dem til at være mere aggressive for at opnå beundring og godkendelse selv med intimidering⁷. Disse belønninger til mobberen kan forstærkes af de omkrings-tåendes adfærd, men de kan også opvejes af deres indgreb.

⁵ Della Cioppa, V., O'Neil, A. & Craig, W. (2015). At lære af traditionelle mobningsinterventioner: En gennemgang af forskning om cybermobning og bedste praksis. *Aggression and voldelig adfærd*, 23, 61-68. doi.org/10.1016/j.avb.2015.05.009

Dessel, AB, Goodman, KD, & Woodford, MR (2017). LGBT-diskrimination på campus og heteroseksuelle tilskuere: Forståelse af intentioner om at gribe ind. *Journal of Diversity in Higher Education*, 10(2), 101-116. doi.org/10.1037/dhe0000015

Villarejo-Carballido, B., Pulido, CM, de Botton, L., & Serradell, O. (2019). Dialogisk model for forebyggelse og løsning af konflikter: Bevis på succes med forebyggelse af cybermobning i en grundskole i Catalonien. *International journal of environment research and public health*, 16(6), 918. doi.org/10.3390/ijerph16060918

⁶ Beer, P., Hawkins, C., Hewitson, D., & Hallett, F. (2019). Gerningsmænd, ofre, tilskuere og pårørende: cybermobning i specialeskole-sammenhæng. *Support for Learning*, 34(3), 340-356. https://doi.org/10.1111/1467-9604.12259

Graeff, E. (2014). Tweens, cybermobning og moralsk ræsonnement: Adskillelse af opstående fra tilskuere. I *Communication and Information Technologies Annual*. Emerald Group Publishing Limited. doi/10.1108/S2050-206020140000008016

Olweus, D., & Limber, SP (2010). Mobning i skolen: evaluering og formidling af Olweus Mobbeforebyggelsesprogram. *American journal of Orthopsychiatry*, 80(1), 124. doi.org/10.1111/j.1939-0025.2010.01015.x

Shultz, E., Heilman, R., & Hart, KJ (2014). Cybermobning: En udforskning af tilskuernes adfærd og motivation. *Cyberpsykologi: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 8(4). doi.org/10.5817/CP2014-4-3

⁷ Salmivalli, C., Voeten, M., & Poskiparta, E. (2011). Tilskuere betyder noget: Forbindelser mellem forstærkning, forsvar og hyppigheden af mobbeadfærd i klasseværelserne. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 40(5), 668-676.

Sutton, J., & Smith, PK (1999). Mobning som gruppeproces: En tilpasning af deltagerrolletilgangen. *Aggressiv adfærd: Official Journal of the International Society for Research on Aggression*, 25(2), 97-111.

Nylige undersøgelser er begyndt at være mere opmærksomme på de forskellige roller, som tilskuere påtager sig af mobbeadfærd, og for at undersøge, hvordan træning kan tilskynde tilskuere til at **blive opstandere og spille en positiv rolle i at stoppe mobning og voldelig adfærd**⁸. For eksempel har forskere identificeret flere årsager, der gør, at tilskuere passivt observerer mobning uden at gribe ind: mobberens popularitet, den falske opfattelse af, at alle andre godkender denne adfærd, samt ideen om, at ofrets lavere sociale status gør deres indgriben meningsløs⁹. Tilskuere kan opmuntre mobberen ved blot at forblive passive vidner til chikanen og give et publikum til begivenheden. Men de kan også aktivt opmuntre mobberen gennem deres egne reaktioner: grine, håne eller endda beslutte sig for at deltage i misbruget ved at kopiere mobberens adfærd. Tilstedeværelsen af tilskuere, der forstærker mobberen, har været forbundet med en øget hyppighed af mobning i skolerne¹⁰. Overordnet set har forskningslitteraturen identificeret følgende typer af tilskuere:

- 1. Assistent** er tilskuere, der direkte assisterer mobberollen.
- 2. Forstærkere** er deltagerne opmuntrer tyrenog.
- 3. Udefrakommende eller passive tilskuere** er dem, der vidner hændelsen, men går væk.
- 4. Opstandere eller forsvarere** er vidner som står frem og griber ind for at støtte mobbeofferet.

At erkende dynamikken i disse forskellige roller i en mobningshændelse er vigtig for alle, der ønsker at opmuntre til "opstående"-adfærd eller forstå, hvordan de andre typer af tilskuere kan trænes til at blive opstående. Derfor skal **undervisere vejlede i at identificere disse roller og i at finde måder at fremme positive interventioner på**. Aktivitet 1 er designet til at nå dette mål.

AKTIVITET 1 - Ud over mobberollen

Instruktioner

- 1.** Forklar og diskuter de forskellige roller i en mobningshændelse: mobber, mobningsmodtager, assistent, forstærker, outsider og opstander. Eleverne kan give eksempler fra tidligere hændelser på de typer adfærd, der udvises i disse roller.
- 2.** Forbered etiketkort og bed 6 frivillige om at påtage sig disse roller.
- 3.** Vælg et scenarie (se nedenfor), og bed frivillige om at udføre deres rolle. Tilskynd frivillige til at være "kreative", men sørg også for, at ingen af dem er for utilpas i deres rolle.
- 4.** I slutningen af stykket takker deltagerne og lykønsker dem for deres modige. Lav en hurtig de-rolling ved at bede deltagerne om at "støve op" og "shack off" den rolle, de lige har spillet.
- 5.** Fortsæt med at diskutere i plenum de forskellige roller: hvordan de agerede, hvordan de reagerede og hvordan de spillede ud af hinanden, især i forhold til mobberrollen. Frivillige kan forklare, hvordan de følte,

⁸ Salmivalli, C. (2014). Deltagerroller i mobning: Hvordan kan jævnaldrende tilskuere udnyttes i interventioner?. *Theory Into Practice*, 53(4), 286-292.

Thornberg, R., & Jungert, T. (2013). Tilskuernes adfærd i mobningssituationer: Grundlæggende moralsk følsomhed, moralsk uenighed og forsvarers selveffektivitet. *Journal of adolescence*, 36(3), 475-483.

⁹ Salmivalli, C. (2014). Deltagerroller i mobning: Hvordan kan jævnaldrende tilskuere udnyttes i interventioner?. *Theory Into Practice*, 53(4), 286-292.

¹⁰ Salmivalli, C., Voeten, M., & Poskiparta, E. (2011). Tilskuere betyder noget: Forbindelser mellem forstærkning, forsvar og hyppigheden af mobbeadfærd i klasseværelserne. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 40(5), 668-676.

at de spillede deres rolle, og resten af gruppen kan reagere på, hvordan deres dynamik udviklede sig.

6. Afslut diskussionen med følgende punkter: For det første kan det være svært at vide, hvordan man skal reagere på en mobning, fordi tilskuerrøllerne ikke altid er klare. For det andet skal du anerkende flydendeheden af tilskuerrøllerne og opmuntre deltagerne til at tænke på små skridt til at gøre en forstærker eller passiv tilskuer til en opstående.

Scenarie 1

Hovedpersonerne sidder i et cafeteria. Mobberen noterer en pride flag-knap på rygsækken på modtageren af mobning. Han spørger ham, om han er homoseksuel og fortsætter med at chikanere ham. Der kan være en variation i scenariet: Modtageren af mobning kan svare positivt, kan afspille negativt eller slet ikke svare. De mobber vil fortsætte med den samme adfærd, men tilskuerne kan variere deres reaktioner i overensstemmelse hermed. Diskussionen kan fokusere på, om mobningsmodtagerens respons skal gøre en forskel.

Scenarie 2

Eleverne venter på at blive hentet af deres forældre efter skoletid. Mobberen spørger modtageren af mobning, hvorfor det er tilfældet, at han bliver samlet op af to forskellige kvinder på forskellige dage. Modtageren af mobning fortæller, at han har to mødre. Mobberen begynder at chikanere ham.

Fra tilskuer til fremmed – Samfundsansvar

En del af forståelsen af, hvor meget det haster med at øve sig og indtage en fremtrædende position i situationer med homofobisk mobning er viden om, hvor skadeligt det er for de personer, der er målrettet. Forskning har vist, at unge

fra seksuelle minoriteter rapporterer høje forekomster af chikane og ofre gennem trusler og skader, nogle gange med brug af våben. Dette har ført til højere frafaldsrater for LGBTIQ+ minoritetsstuderende samt en stigning i selvmordstanker¹¹. Generelt har disse fænomener direkte og langsigtede virkninger på deres sundhed og velvære¹². Det mest bekymrende er, at skoler og uddannelsessteder ofte er grobund for den type mobning og seksuel chikane, som LGBT+-personer oplever¹³. Den aktuelle litteratur tyder på, at et skoleklima, der er ikke-accepterende, manglen på et støttende socialt netværk samt fraværet af LGBT+-bevæ-

¹¹ Bouris, A., Everett, BG, Heath, RD, Elsaesser, CE, & Neilands, TB (2016). Effekter af offer og vold på selvmordstanker og -adfærd blandt seksuelle minoriteter og heteroseksuelle unge. *LGBT sundhed*, 3(2), 153-161. doi.org/10.1089/lgbt.2015.0037

¹² Almeida, J., Johnson, RM, Corliss, HL, Molnar, BE, & Azrael, D. (2009). Følelsesmæssig nød blandt LGBT-unge: Påvirkningen af opfattet diskrimination baseret på seksuel orientering. *Journal of youth and adolescence*, 38(7), 1001-1014. doi: 10.1007/s10964-009-9397-9

Bauer, GR, Scheim, AI, Pyne, J., Travers, R., & Hammond, R. (2015). Intervenable faktorer forbundet med selvmordsrisiko hos transpersoner: en respondentdrevet prøveudtagningsundersøgelse i Ontario, Canada. *BMC public health*, 15(1), 525. https://doi.org/10.1186/s12889-015-1867-2

Brennan, SL, Irwin, J., Drincic, A., Amoura, NJ, Randall, A., & Smith-Sallans, M. (2017). Forholdet mellem kønsrelateret stress, modstandskraftsfaktorer og mental sundhed i en midtvestlig amerikansk transkønnet og kønsukonform befolkning. *International Journal of Transgenderism*, 18(4), 433-445. doi.org/10.1080/15532739.2017.1365034

Lick, DJ, Durso, LE, & Johnson, KL (2013). Minoritetsstress og fysisk sundhed blandt seksuelle minoriteter. *Perspectives on Psychological Science*, 8(5), 521-548. doi.org/10.1177/1745691613497965

Mazrekaj, D., De Witte, K., & Cabus, S. (2020). Skoleresultater for børn opdraget af forældre af samme køn: Beviser fra administrative paneldata. *American Sociological Review*, 85(5), 830-856. https://doi.org/10.1177/0003122420957249

Mereish, EH, O'Cleirigh, C., & Bradford, JB (2014). Indbyrdes sammenhænge mellem LGBT-baserede ofre-, selvmords- og stofbrugsproblemer i en mangfoldig prøve af seksuelle og kønsminoriteter. *Psykologi, sundhed & medicin*, 19(1), 1-13. doi.org/10.1080/13548506.2013.780129

¹³ For eksempel Juvonen & Graham, 2014; Kosciw, Palmer, Kull, & Greytak, 2013; Olsen, Kann, Vivolo-Kantor, Kinchen, & McManus, 2014.

gelses i samfundet er relateret til højere grad af suicidalitet hos LGBT+-ungdom¹⁴.

Disse rapporter bekræfter også, at andres ikke-støttende reaktioner bidrager til internaliseringen af homofobi, bifobi og transfobi af LGBTIQ+, hvilket således fører til depression og selvmordstanker. Hvad skader LGBTIQ+ minoritetsindivider er ikke kun mobning, men mangel på reaktion eller støtte fra tilskuere eller vidner til mobning. Forskning viser, at problemet med homofobisk mobning og cybermobning i uddannelsesrum og ungdomsorganisationer skal løses tidligt for at forhindre spredning af marginalisering¹⁵.

Succesen med interventioner til at overvinde mobning afhænger således af fremme af en følelse af fællesskab og fredelig sameksistens, da dette er tydeligt i teamworkunderskrivelse af aftaler og referencer af elever til begreber som lighed og solidaritet¹⁶. En anden almindelig tilgang til disse interventioner er at fremme elevernes selvværd og empati. Empatitræning har direkte anvendelser til reduktion af mobning og til fremme af opretstående adfærd¹⁷. Høje niveauer af empati viste sig også at være forbundet med mere forsvarende adfærd¹⁸.

Samlet set viser eksisterende forskning, at mobningshændelser kan reduceres med skabelsen af et sikkert klima, hvor modtagere af mobning føler, at der er en samfundsreaktion på overgreb og chikane. Dette kan opnås ved at træne "upstanders" gennem empatitræning og værktøjer, der minimerer skadevirkningerne af mobning. Faktisk er der tydelige beviser fra forskning på, at forsvarede ofre er mindre hyppigt ofre og har højere selvværd og højere status sammenlignet med uforsvarede ofre¹⁹.

Målet med Aktivitet 2 er at opdyrke en forståelse af, hvordan mobning virker (hvad der gør ondt, hvad heler) og at udvikle strategier for samfundsreaktioner mod mobning. Det overordnede formål er at hjælpe deltagerne til at forstå, at deres reaktion betyder noget, og at der er et ansvar fra hele samfundets side for at handle for at beskytte, forsvare og støtte modtagere af mobning.

¹⁴ Poštuvan, V., Podlogar, T., Šedivy, NZ, & De Leo, D. (2019). Selvmordsadfærd blandt unge med seksuelle minoriteter: en gennemgang af rollen som accept og støtte. *The Lancet Child & Adolescent Health*, 3(3), 190-198. doi.org/10.1016/S2352-4642(18)30400-0

¹⁵ Elipe, P., de la Oliva Muñoz, M., & Del Rey, R. (2018). Homofobisk mobning og cybermobning: Undersøgelse af et forstuvet problem. *Journal of homosexuality*, 65(5), 672-686. doi.org/10.1080/00918369.2017.1333809

Rodríguez-Hidalgo, AJ, & Hurtado-Mellado, A. (2019). Prævalens og psykosociale prædiktorer for homofobisk offer blandt unge. *Internationalt tidsskrift for miljøforskning og folkesundhed*, 16(7), 1243. doi.org/10.3390/ijerph16071243

¹⁶ González-Alonso, F., Guillén-Gámez, FD, & de Castro-Hernández, RM (2020). Metodisk analyse af effekten af et program mod mobning i sekundær uddannelse gennem kommunikativ kompetence: En præ-test-post-test undersøgelse med en kontrol-eksperimentel gruppe. *Internationalt tidsskrift for miljøforskning og folkesundhed*, 17(9), 3047. doi.org/10.3390/ijerph17093047

Ortega, R., Del Rey, R., & Mora-Merchán, JA (2004). SAVE-model: En antimobbeindsats i Spanien. *Mobning i skoler: Hvor vellykket kan interventioner være*, 167-186.

¹⁷ Vera, E., Hill, L. & Daskalova, P. (2018). Fremme af oprejt adfærd hos unge: En foreslået model. *The Journal of Early Adolescence*, 39(7), 1020-1049. Doi: 10.1177/0272431618798514

¹⁸ Nickerson, AB, Aloe, AM og Werth, JM (2015). Relationen mellem empati og forsvar i mobning: En meta-analytisk undersøgelse. *School Psychology Review*, 44, 372-390. https://doi.org/10.17105/spr-15-0035.1

¹⁹ Sainio, M., Veenstra, M., Huitsing, G. & Salmivalli, C. (2010). "Ore og deres forsvarere: En dyadisk tilgang," *International Journal of Behavioral Development*, 35(2):144-151. DOI: 10.1177/0165025410378068

AKTIVITET 2

Hvad gør ondt, hvad helbreder

Instruktioner

1. Del deltagerne i to grupper.
2. Bed gruppe 1 om at identificere "Hvad gør ondt" i en mobbesituation. Råd dem til at lave noter på kort, så hver deltager har 1-2 kort. Tilskynd dem til at identificere non-verbale, verbale og endda voldelige handlinger, som de kan gøre i en foregivet tilstand. Denne sidste kategori kan omfatte at foregive at spytte nogen, skubbe, skubbe eller slå.
3. Bed gruppe 2 om at identificere "Hvad helbreder" i en mobningssituation. De skal gætte, hvad den anden gruppe har skrevet ned og finde måder at reagere på. Disse opstander-reaktioner kan rettes mod mobberen eller mod modtageren af mobning. Gruppen kan overveje både individuelle og gruppesvar.
4. Efter gruppearbejde på ca. 15 minutter står de to grupper over for hinanden, og facilitatoren står mellem de to grupper. En deltager fra gruppe 1 starter med at igangsætte en mobbehændelse rettet mod facilitatoren. Det første valg kan være et "mildt" med mulighed for eskalering. En deltager i gruppe 2 skal svare på de-

tte med et af svarene skrevet på kortene. Modtageren af mobning forholder sig passiv.

5. En anden deltager fra gruppe 1 fortsætter/eskalerer chikanen. Gruppe 2 overvejer deres svar. Øvelsen fortsætter med brug af et par kort mere.

Diskussion:

1. Hvad syntes at være den mest sårende form for mobning? Hver deltager, inklusive facilitatoren, kan udtrykke deres følelser fra deres eget perspektiv i dette rollespil. Gruppe 1 kan også diskutere deres proces: hvor svært var det at finde sårende handlinger? Hvad var den nemmeste kategori at gøre op mellem ikke-verbale, verbale og voldelige handlinger?

2. Hvor passende var svaret fra gruppe 2? Hvilke andre reaktioner skulle være på plads, så de gav helbredelse til de sårende fornærmelser/handlinger? Gruppe 2 kan også diskutere processen med at tænke over disse opstander-svar, både i individuelt og gruppeformat.

Videoernehvordan:

<https://www.youtube.com/watch?v=lrJxqvalFxm>

Sådan er man en opstander

Der er allerede bevis for, at opstanders interventioner med teenagere og universitetsstuderende er effektive værktøjer til at fremme opstanders adfærd. Forskning viser, **at det at skabe et mere sikkert klima, men også at træne opstående i specifikke handlingsprotokoller, gør det lettere for unge mennesker at reagere som tilskuere**²⁰. De fleste af disse træningsinterventioner er forebyggende og tilskynder unge til at planlægge deres egen fremtidige interventionsmetode²¹. Muligheden for at overveje sin reaktion på

at være vidne til mobning og at udarbejde en handlingsplan ses som nøglen til unges mulighed for at gennemføre denne indsats, når det bliver nødvendigt. Ydermere har andre forskere vist, at tilgange til at forsvare offeret er en vigtig faktor, og den skal indgå i træningen²². Endelig er der også indikationer på, at opstanders træning bør omfatte information og støtte i tilfælde af, at de oplever anden ordens seksuel chikane (SOSH)²³. SOSH finder sted, når opstanderen eller den person, der forsøger at støtte offeret, bliver ramt af mobberens. Øverstetræning skal tage højde for denne mulighed og forberede de unge i overensstemmelse hermed. Flere detaljer om dette vil blive udviklet i modul 4.

Derfor er der to måder at designe opstander-interventioner på: dem, der støtter modtageren af mobning, og dem, der er rettet mod at reagere på mobberens. Begge dele er vigtige og kan foregå samtidigt. At gribe ind og reagere på mobberens bliver dog ofte set som sværere af deltagerne. Eksisterende interventioner har indtil nu fokuseret på at forbedre en række forskellige færdigheder eller kvaliteter. Nogle interventioner fokuserede på forsvarerens selveffektivitet²⁴, andre fokuserede på styrkelse af empati og antimobbe-attituder hos tilskueren²⁵, mens andre kun fokuserede på at fremme bevidstheden om opstanders tilgang²⁶. **Succesen med opstanders interventioner er generelt registreret i fremme af en følelse af fællesskab og fredelig sameksistens.** Det, der er af allerstørste betydning, er at forberede både pædagoger og elever til at føle sig trygge

ved at stå frem i mobningshændelser. Hypotetiske scenarier og diskussioner omkring dem har vist sig at være en effektiv måde at øge viden, tillid og empati omkring sådanne spørgsmål. Formålet med Aktivitet 3 er at udforske scenarier for at agere som en opstander for at a) forsvare modtageren af mobning og b) konfrontere mobberens. Disse interventioner er afhængige af handlingsrettede scenarier med trin til, hvordan man reagerer i hver situation. Begge opstående-reaktioner kan finde sted samtidigt, afhængig af hvordan vidnet/tilskueren vurderer situationen.

²⁰ Farley, J., Gallagher, J., & Richardson Bruna, K. (2020). Forskyrrelse af snævre opfattelser af retfærdighed: Udforskning og udvidelse af 'mobning' og 'opstående' i et æreskursus på universitetet. *Education, Citizenship and Social Justice*, 15(3), 258-273. doi.org/10.1177/1746197919853808

Gorrotxategi, MP, Ozamiz-Etxebarria, N., Jiménez-Etxebarria, E., & Cornelius-White, JH (2020). Forbedring af køns- og transkønnet viden hos universitetsstuderende gennem Creative Factory-metoden. *Frontiers in Psychology*, 11, 367. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.00367

Ortega, R., Del Rey, R., & Mora-Merchán, JA (2004). SAVE-model: En antimobbeindsats i Spanien. *Mobning i skoler: Hvor vellykket kan interventioner være*, 167-186.

²¹ Se for eksempel Banyard, Moynihan & Plante, 2007; Gorrotxategi, Ozamiz-Etxebarria, Jiménez-Etxebarria & Cornelius-White, 2020; Ortega, Del Rey & Mora-Merchán, 2004.

²² Sarmiento, A., Herrera-López, M., & Zych, I. (2019). Er cybermobning en gruppeproces? Online og offline tilskuere af cybermobning fungerer som forsvarere, forstærkere og outsiders. *Computere i menneskelig adfærd*, 99, 328-334. doi.org/10.1016/j.chb.2019.05.037

²³ Vidu, A., Valls, R., Puigvert, L., Melgar, P., & Joanpere, M. (2017). Anden orden af seksuel chikane - SOSH. *Multidisciplinært Tidsskrift for Uddannelsesforskning*, 7(1), 1-26. doi: 10.17583/remie.2017.2505

²⁴ Abbott, N., Cameron, L., & Thompson, J. (2020). Evaluering af indvirkningen af en forsvarerrollespilsintervention på en teenagers forsvarerintentioner og reaktioner på navneopråb. *international*, 41(2), 154-169. DOI: doi.org/10.1111/cdep.12253

²⁵ Williford, A., Elledge, LC, Boulton, AJ, DePaolis, KJ, Little, TD, & Salmivalli, C. (2013). Effekter af KiVa-antimobningprogrammet på cybermobning og cyberviktimisering blandt finske unge. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 42(6), 820-833.

²⁶ Sundstrom, B., Ferrara, M., DeMaria, AL, Gabel, C., Booth, K., & Cabot, J. (2018). Det er dit sted: Udvikling og evaluering af en evidensbaseret tilskuerinterventionskampagne. *Sundhedskommunikation*, 33(9), 1141-1150.

AKTIVITET 3 – Sådan bliver du en opstander

Fra tilskuer til opstående

Instruktioner

1. Se følgende video om de forskellige måder at reagere på en mobningshændelse: <https://www.stopbullying.gov/prevention/bystanders-to-bullying>

2. Fokuser på de fremhævede handlinger, der præsenteres i videoen:

- Skift emne
- Afbryd
- Spørgsmåladfærd
- Brug humor
- Omfavn dine forskelligheder
- Rapportér mobning/cybermobning
- Beskyt/vær venlig over for andre
- Inkluder andre i dit svar

3. Vælg et scenarie nedefra og find konkrete eksempler på, hvordan man kan eksemplificere disse opstandere svar. Hvad siger man for eksempel for at stille spørgsmålstegn ved mobberens adfærd i Scenario 1? Hvad gør opstandere for at vise, at de omfavner vores forskelligheder?

Scenarie 1

Mens dine elever deler deres weekendnyheder inden lektionen starter, siger en af dine elever, at han/hun tog til Pride Parade. En anden elev siger med det samme "Jeg har ikke noget problem med homoseksuelle, men jeg forstår ikke hvorfor de skulle være så stolte af sig selv og endda marchere i gaderne for at vise det frem. Jeg tror på, at der ikke er noget at være stolt af,

når man er homoseksuel, det er for meget". Hvad ville du gøre?

Scenarie 2

Du henvender dig til en elev for at spørge ham/hende, hvorfor han/hun er fraværende så ofte for nylig. Han/hun fortæller dig, at han/hun er blevet mobbet i en måned nu. En bestemt gruppe klassekammerater bliver ved med at kalde ham/hendes homofobiske navne, og nogle gange presser de ham/hende. Hvad ville du gøre?

Scenarie 3

En elev fortæller dig, at en anden elev under et slagsmål kaldte hende "lesbisk" for at fornærme hende. Hvad ville du gøre?

AKTIVITET 4 Sådan bliver du en opstander – Konfrontation af mobberen

Instrucciones

Se følgende video og diskuter ACT-protokollen: Diskuter med deltagerne, hvordan ACT-protokollen kan anvendes i de forskellige scenarier nedenfor.

<https://www.youtube.com/watch?v=wyV6OFm2KxQ>

HANDLING

Ask: Ved de, hvad det ord betyder? Havde de tænkt sig at være sårende? Kender du konsekvenserne af det misbrug, du lige har været vidne til?

Opstander er et valg. At gøre eller ikke sige noget betyder, at du er enig. hacer o decir nada implica que estás de acuerdo.

Thver: Undervis ved eksemplet om, hvordan du lever dit liv. Jeg kan ikke være en upstander, hvis andre ikke er vidne til mig som sådan.

Scenarie 1

Under en litteraturlektion laver en elev en vittighed om forfatterens seksuelle orientering. Hvordan reagerer du?

Scenarie 2

Under en lektion kommer en elev med følgende kommentar: "Det er så homoseksuelt!". Hvad ville du gøre?

Scenarie 3

Du oplever, at eleverne under religionsvidenskab støder på synspunkter, normer og værdier, som ikke er forenelige med de værdier, du forsøger at undervise i under "Personlig, Social- og Sundhedsundervisning" eller "Videnskab". Under en af dine lektioner citerer en studerende din kollega og fortæller dig, at alle skal giftes og have børn, ellers når de ikke deres endelige mål. Hvad ville du gøre?

Reflekterende spørgsmål:

<https://alteristic.org/services/green-dot/>

1. Hvor let/svært er det at reagere på dette scenarie? Hvilke vanskeligheder kan pædagoger/skolepersonale/skoleprofessionelle støde på, når de ønsker at gribe ind i sådanne tilfælde?

2. Hvad skal vi overveje, når vi griber ind i sådanne tilfælde?

3. Hvordan kan vi beslutte, hvilket trin der er det mest presserende, når vi foretager en intervention?

4. Hvad kunne du lide ved de interventioner, som du lige har set/øvet?

5. Hvilke aspekter af dem fandt du særligt nyttige? Hvad synes du var særligt effektivt og 'virkede'? Ville du have tilføjet noget eller gjort noget anderledes?

6. Hvordan havde de personer, der oplevede mobning/diskrimination, efter disse interventioner? På hvilken måde blev dine behov for sikkerhed og inklusion imødekommet? Var der noget, der kunne have fået dig til at føle dig mere inkluderet eller mere sikker?

7. Er de interventioner, vi lige har set, noget, du kan anvende i dine skolemiljøer? På hvilken måde?

8. Hvor kan du finde støtte til at hjælpe din skole med at blive mere rummelig og sikker?